

ЕКОНОМІЧНА ЦІННІСТЬ ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Важливе місце та провідна роль в стабілізації навколишнього середовища належить ефективному економічному та екологічному регулюванню розвитку сільськогосподарських підприємств, що представляє собою інтеграцію економіки й природи, взаємозв'язок та взаємообумовленість функціонування сільськогосподарського виробництва й екологічних процесів (рис.1).

Визначальною умовою економіко-екологічного механізму регулювання розвитку сільськогосподарських підприємств зони радіаційного забруднення є відтворення екологічних благ, дефіцит яких посилюють обмеженням екологічних ресурсів, які є джерелом окремих матеріальних продуктів, та виконують важливу роль в

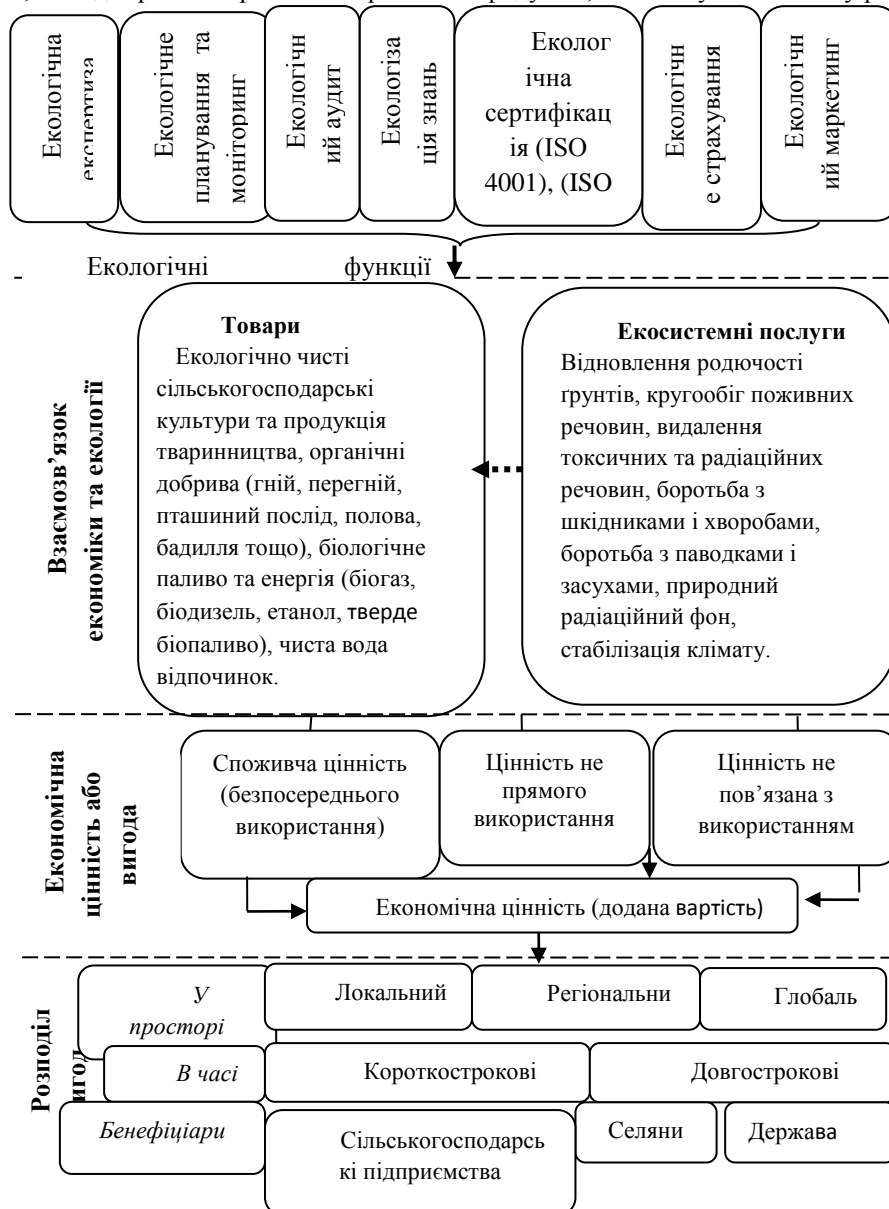

Рис. 1 Економічна цінність економіко-екологічного регулювання розвитку сільськогосподарських підприємств (власна розробка)

розподілі економічних вигод в просторовому вимірі (локальний, регіональний, глобальний). Проте, значна частина екологічних послуг, ще й досі не отримали економічну оцінку. Компенсаційні механізми повинні застосовуватися до сільськогосподарських підприємств за використання технологій з органічного виробництва, попередження зливання відходів тваринництва, використання малогабаритної техніки, мінімізацію внесення мінеральних добрив.

Сільськогосподарські підприємства повинні об'єднуватися і створювати цільові фонди з метою впровадження компенсаційного механізму за екологічні послуги, витрати які необхідно включати в собівартість та ціну товару.

В умовах відсутності ринку екологічних послуг головним інституційним інструментом економіко-екологічного регулювання стає нормування, за допомогою якого споживачі виражають свої вимоги в екологічній якості товару. При цьому витрати, пов'язані з дотриманням норм і задоволенням попиту на екологічно чисту сільськогосподарську

продукцію, ляжуть в основу їх собівартості та ціни. Важливою якістю ринку є його можливість забезпечити найкращим чином використання різних ресурсів, завдяки цінним сигналам про їх дефіцитність.

Свідченням надмірного забруднення навколишнього середовища є порушення в ринковому механізмі.

Економічною цінністю економіко-екологічного механізму регулювання розвитку сільськогосподарських підприємств є збереження життєздатності природного середовища зони радіаційного забруднення без якого неможливо відтворити матеріальні блага. Зростання витрат з використання екологічних благ, спричинює набагато більше та різке їх зростання пов'язане з дефіцитом сировинних ресурсів. Все те, що підприємство отримує в результаті екологічних функцій природи для задоволення своїх потреб є екологічні блага. С.Н. Бобылев і В.М. Захаров визначають екологічні послуги, як функції екосистем, що забезпечують економічні вигоди для споживачів цих послуг і базуються на забезпеченні природою різного роду регулюючих функцій. В центрі уваги, стверджують автори, знаходяться тільки послуги з регулювання [1, с.12]. Наявність і якість навколишнього середовища, що додатне для життя є екологічним благом в результаті здійснення середовищеутворювальних функцій.

Екологічні послуги (функції), що забезпечуються сільськогосподарським підприємством реалізуються у вигляді екологічних експертиз, аудиту, ліцензування, екологізації знань, сертифікації, страхування, маркетингу і т.п.

Здатність підприємства до розвитку визначається його спроможністю адаптуватися на ринку до динамічних змін зовнішнього середовища. У зв'язку з цим, виникає важливе завдання інтеграції в регулюванні двома процесами в межах єдиної системи, з орієнтацією з однієї сторони на оптимізацію форм, методів та інструментів державного регулювання, а з іншої – на розвиток саморегулювання за допомогою ринкових механізмів. У зв'язку з цим, виникла необхідність в теоретичному та методологічному розв'язанні проблеми багатогранності форм проявів та співвідношення економічного й екологічного в механізмі регулювання розвитку сільськогосподарського підприємства. Це потребує проведення комплексних міждисциплінарних досліджень з визначення універсальних методологічних підходів до включення в економічний механізм екологічної складової.

Список використаної літератури:

1. Бобылев С.Н. Экосистемные услуги и экономика / Бобылев С.Н., Захаров В.М. – М.: ООО «Типография ЛЕВКО», Институт устойчивого развития / Центр экологической политики России, 2009. – 72 с.